

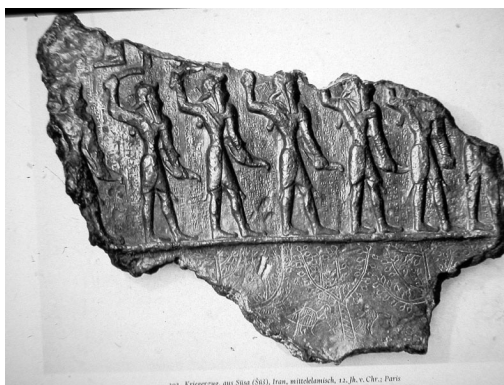

آثار باستانی و ارزش های تاریخی

هنر ایلامی

نویسنده: شمشاد امیری خراسانی

انتشار: ۵ دی ۱۳۹۳ / ۱۰ دقیقه مطالعه

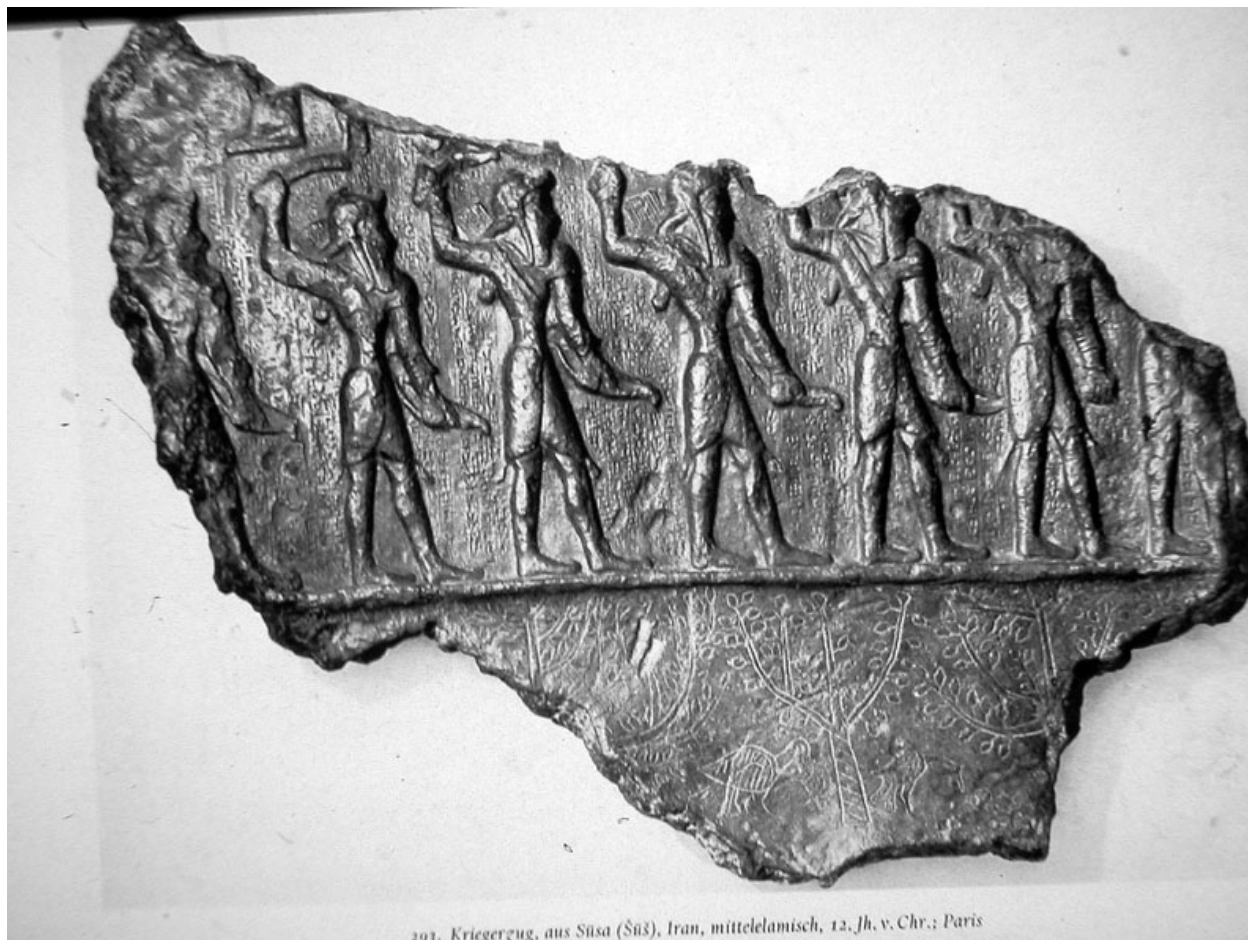
چکیده مقاله

(برای دیدن کامل عکس ها به ادامه مطلب بروید) تصاویر با بالاترین درجه کیفیت ممکن تهیه شده اند نقش برجسته برنزی- شوش قرن 12 پ.م. ردیف بالا رژه هفت جنگجو را نشان میدهد که هر یک کمانی در یک دست و تیغه ای در دست دیگر دارند. در کتیبه ای در کنار این نقوش آمده است که این لوح توسط شاه، به اضافه هدایای دیگری تقدیم به یک مکان مقدس شده است. در ردیف پایین چند پرنده در کنار چند درخت پر برگ نشسته اند گلدان با موجود دو شاخ از آثار باستانی دوره ایلام است. بر روی این گلدان کهن، موجود دو شاخ حک شده است که در

پارسیان دژ / آثار باستانی و ارزش های تاریخی

(برای دیدن کامل عکس ها به ادامه مطلب بروید)

تصاویر با بالاترین درجه کیفیت ممکن تهیه شده اند

293. Kriegerzug, aus Sûsa (Sûs), Iran, mittelelamisch, 12. Jh. v. Chr.; Paris

نقش برجسته برنزی- شوش قرن 12 پ.م. ردیف بالا رژه هفت جنگجو را نشان می‌دهد که هریک کمانی در یک دست و تیغه ای در دست دیگر دارند. در کتیبه ای در کنار این نقوش آمده است که این لوح توسط شاه، به اضافه هدایای دیگری تقدیم به یک مکان مقدس شده است. در ردیف پایین چند پرند در کنار چند درخت پر برگ نشسته اند

گلدان با موجود دو شاخ از آثار باستانی دوره ایلام است. بر روی این گلدان کهن، موجود دو شاخی حک شده است که در حال مبارزه با ابلیس است. این اثر باستانی که در دست قاچاقچیان اشیاء عتیقه بود در مرز ایران و ترکیه، هنگام خروج از ایران ضبط و توقیف گردید.

آجرهای قالبی معبد اینشوشیناک که در قرن 23 پ.م. توسط کوتیرناهونته و شیهلک ساخته شده است. - موزه لووراز این نوع آجرها بعداً هخامنشیان در شوش استفاده کردند. این نقوش بر تمامی دیوار خارجی معبد نقش بسته بود. کتیبه این دیوار می گوید این معبد توسط کوتیرناهونته آغاز و بدست برادر و جانشینش شیهلک این شوشیناک به اتمام رسیده است

تندیس نقره‌ای گاو نشسته یکی از اشیای باستانی است که متعلق به دوران نیا-ایلامی است. قدمت این تندیس ۲۹۰۰ تا ۳۱۰۰ سال پیش از میلاد است. سر و دستان موجود، گاو است و تن آن انسان می‌باشد. تندیس نقره‌ای گاو نشسته در جنوب غرب ایران کشف شده است. این تندیس ۱۶/۳ سانتی‌متر ارتفاع دارد. مجسمه نقره‌ای لباس مخصوصی را بر تن کرده که دارای الگوی پله-پله می‌باشد و به شکلی راه راه آن را مزین کرده است. گاو در حال گرفتن یک جام با دهانه لوله‌ای است. تندیس نقره‌ای گاو نشسته در موزه متروپولیتن نیویورک نگهداری می‌شود. مجسمه گاو ایلامی با لباسی منقوش به طرح پلکانی و جام دهانه داری که در دست دارد، آمیختگی جالبی از ویژگی‌های انسان و حیوان را نمایش می‌دهد. البته این گونه نمایش ترکیبی (حیوان در نقش انسان) در دوره ایلامی مقدم معمول بوده و احتمالاً نشان نوعی قدرت فوق طبیعی بوده که از طرف خدایان به پادشاهان اعطا می‌شده است. با اینکه کاربرد این تندیس کاملاً مشخص نشده است، نوع جام و طرح‌های حک شده روی لباس، بیانگر نوعی مراسم آیینی یا جشن مذهبی است. همچنین جنس نقره‌ای این مجسمه معروف که در عصر مس (حدود ۵۰۰۰ سال پیش) ساخته شده، علاوه بر هنرمندی قابل ستایش سازندگان آن، بیانگر پیشگامی تمدن ایلام در فناوری استخراج و ذوب فلزات گرانبها است.

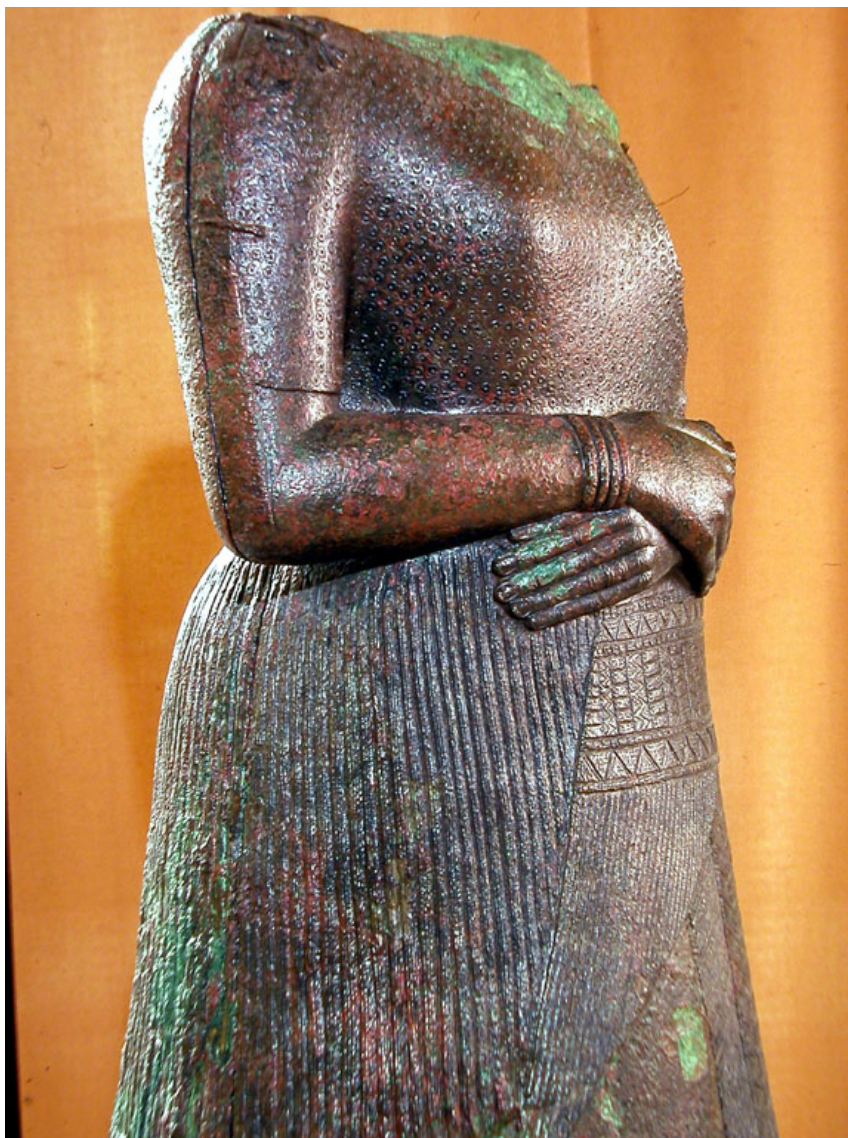
آجرهای قالبی معبد اینشوشیناک که در قرن 23 پ.م. توسط کوتیرناهونته و شیلهک ساخته شده است. - موزه لووراز این نوع آجرها بعدا هخامنشیان در شوش استفاده کردند. این نقوش بر تمامی دیوار خارجی معبد نقش بسته بود. کتیبه این دیوار می گوید این معبد توسط کوتیرناهونته آغاز و بدست برادر و جانشینش شیلهک این شوشیناک به اتمام رسیده است

مهری از سنگ آبی رنگ که شیلهک این شوشیناک به دخترش باراولی تقدیم کرده است. قرن ۱۲ پ م - موزه بریتیش لندنابعاد: ۱.۰۱۸-۳*۰.۰۴ سانتیمترنوشته به خط ایلامی: من شیلهک این شوشیناک عظمت بخش امپراتوری این سنگ یشف را از پورالیش آوردم. با دقت آنرا درست کردم و به باراولی دختر عزیزم دادم

مجسمه برنزی ناپیرآسو همسر اونتاش گال-قرن 13 پ م -مکشوفه از معبد نینهورساگ در شوش-موزه لووردور لباس، نواری پهن و شرابه ای دیده میشود و در جلوی آن شالی زردوزی شده افتاده که بالا تنه را پوشانده است و در سر شانه با سنجاقی به شکل نخل به پیراهن وصل شده است. در نوشته پشت مجسمه، نام او و نفرین نسبت به کسی که به مجسمه سوء نیت داشته باشد وجود دارد ترجمه متن نوشته ایلامی: من ناپیرآسو همسر اونتاش ناپیریشا هستم. هر کس که بخواهد مجسمه مرا تصرف کند، هر کس که بخواهد آن را درهم بشکند، هر کس که این کتیبه را خراب کند و یا نام مرا پاک کند، باشد که مورد غضب خدایان اینشوشیناک، نپ ایریشا و کیریریشا قرار گیرد و نام و نسلش از میان برداشته شود .

مجسمه برنزی ناپیرآسو همسر اونتاش گال-قرن 13 پ م -مکشوفه از معبد نینهورساگ در شوش-موزه لووردور لباس، نواری پهن و شرابه ای دیده میشود و در جلوی آن شالی زردوزی شده افتاده که بالا تنه را پوشانده است و در سر شانه با سنجاقی به شکل نخل به پیراهن وصل شده است. در نوشته پشت مجسمه، نام او و نفرین نسبت به کسی که به مجسمه سوء نیت داشته باشد وجود دارد

مجسمه برنزي ناپيرآسو همسر اونتاش گال-قرن 13 پ م -مكشوفه از معبد نينهورساگ در شوش-موزه لووردور لباس، نواري پهن و شرابه اي ديده ميشود و در جلوي آن شالي زردوزي شده افتاده كه بالا تنه را پوشانده است و در سر شانه با سنجاقی به شكل نخل به پيراهن وصل شده است. در نوشته پشت مجسمه، نام او و نفرين نسبت به کسی که به مجسمه سوء نیت داشته باشد وجود دارد

مجسمه برنزی ناپیرآسو همسر اونتاش گال-قرن 13 پ م -مکشوفه از معبد نینهورساگ در شوش-موزه لووردور لباس، نواری پهن و شرابه ای دیده میشود و در جلوی آن شالی زردوزی شده افتاده که بالا تنه را پوشانده است و در سر شانه با سنجاقی به شکل نخل به پیراهن وصل شده است. در نوشته پشت مجسمه، نام او و نفرین نسبت به کسی که به مجسمه سوء نیت داشته باشد وجود دارد

مجسمه زن - مکشوفه از شوش

موزه مقدم تهران- آثار ایلامی- احتمالاً مجسمه ایشتر- شوش - هزاره دوم پیش از میلاد

موزه مقدم تهران- آثار ایلامی- تندیس سیماشکی- شوش - هزاره دوم پیش از میلاد

موزه مقدم تهران- آثار ایلامی- تندیس سیماشکی- شوش - هزاره دوم پیش از میلاد

موزه مقدم تهران- آثار ایلامی- مجسمه سیماشکی- شوش هزاره دوم پیش از میلاد

موزه مقدم تهران- آثار ایلامی- مجسمه - شوش - هزاره دوم پیش از میلاد

موزه مقدم تهران- آتار ایلامی-ظرف سفالی شوش هزاره سوم پیش از میلاد

موزه مقدم تهران- آثار ایلامی- مجسمه ایشتر- شوش- هزاره دوم پیش از میلاد

موزه مقدم تهران- آثار ایلامی- ظرف پایه دگمه ای شوش هزاره دوم پیش از میلاد

موزه مقدم تهران- آثار ایلامی- ظرف سفالی شوش هزاره سوم پیش از میلاد

موزه مقدم تهران- آثار ایلامی- مهر استوانه ای - هزاره سوم پیش از میلاد

موزه مقدم تهران- آثار ایلامی- مهر استوانه ای - هزاره سوم پیش از میلاد

موزه مقدم تهران- آثار ایلامی- مهر استوانه ای - هزاره سوم یا دوم پیش از میلاد

موزه مقدم تهران- آثار ایلامی- احتمالاً مجسمه ایشتر- شوش - هزاره دوم پیش از میلاد

موزه مقدم تهران- آثار ایلامی- مهر از سنگ دیوریت- هزاره سوم یا چهارم پیش از میلاد

موزه مقدم تهران- آثار ایلامی- اثر مهر بر گل پخته- هزاره سوم یا چهارم پیش از میلاد

موزه مقدم تهران- آثار ایلامی- گل پخته- هزاره سوم یا چهارم پیش از میلاد

موزه مقدم تهران- آثار ایلامی-گل پخته- هزاره سوم یا چهارم پیش از میلاد

موزه مقدم تهران- آثار ایلامی- گل پخته- هزاره سوم یا چهارم پیش از میلاد

سنگ‌نگاره یادبود اونتاش ناپیریشابر روی این سنگ نگاره باستانی نقش زنی حک شده‌است که دم ماهی دارد و مارهایی را در دستان خود گرفته‌است. در بالای تصویر کامل این سنگ نگاره، کاهنه‌های معبد در حال عبور هستند. جنس این سنگ نگاره از ماسه سنگ می‌باشد. این اثر که مربوط به دوره ایلامی میانه و دودمان ایگی هالکید است، مربوط به ۱۳۴۰ تا ۱۳۰۰ پیش از میلاد می‌باشد. این یادبود در سده دوازده پیش از میلاد از چغازنبیل به شوش آورده‌شده و هم‌اینک در موزه لوور قرار دارد.

موزه مقدم تهران- آثار ایلامی-مهر از سنگ دیوریت- هزاره سوم یا چهارم پیش از میلاد

موزه مقدم تهران- آثار ایلامی-مجسمه سفالی حیوان - شوش هزاره سوم پیش از میلاد

سنگ‌نگاره بز با دم ماهی یکی از آثار باستانی دوره ایلام میانه (۱۱۰۰ تا ۱۵۰۰ پیش از میلاد) است. این نگاره بر روی سنگ آهک ایجاد شده‌است و یک نوع تشریفات مذهبی را نمایش می‌دهد. این اثر در بخش عتیقه های شرق نزدیک، طبقه همکف، اتاق ۱۰ موزه لوور نگهداری می‌شود.

موزه مقدم تهران- آثار ایلامی-مجسمه گاو - شوش هزاره سوم پیش از میلاد

تندیس فاخته لاجوردی از آثار باستانی دوره ایلام است. این اثر باستانی از جنس سنگ لاجورد و به شکل پرنده فاخته است. این

پرنده باستانی متعلق به ۱۳۰۰ سال پیش از میلاد یعنی دوره ایلامی میانه است. این اثر با قپه‌های طلایی میخکوب شده است. طول این پرنده ۱۱ سانتی متر است و در موزه لوور پاریس نگهداری می‌شود.

ظرف لعابدار با درپوش-شوش-موزه ملی ایران

ظرف سفالی لعابدار-شوش- موزه ملی ایران

موزه مقدم تهران- آثار ایلامی-خط ایلامی - محل کشف نامعلوم

موزه مقدم تهران- آثار ایلامی- خط ایلامی

آجرهای قالبی معبد اینشوشیناک که در قرن 23 پ.م. توسط کوتیرناهونته و شیهلک ساخته شده است. - موزه لووراز این نوع آجرها بعداً هخامنشیان در شوش استفاده کردند. این نقوش بر تمامی دیوار خارجی معبد نقش بسته بود. کتیبه این دیوار می گوید این معبد توسط کوتیرناهونته آغاز و بدست برادر و جانشینش شیهلک این شوشیناک به اتمام رسیده است

مجسمه صورت يك زن- مكشوفه از شوش

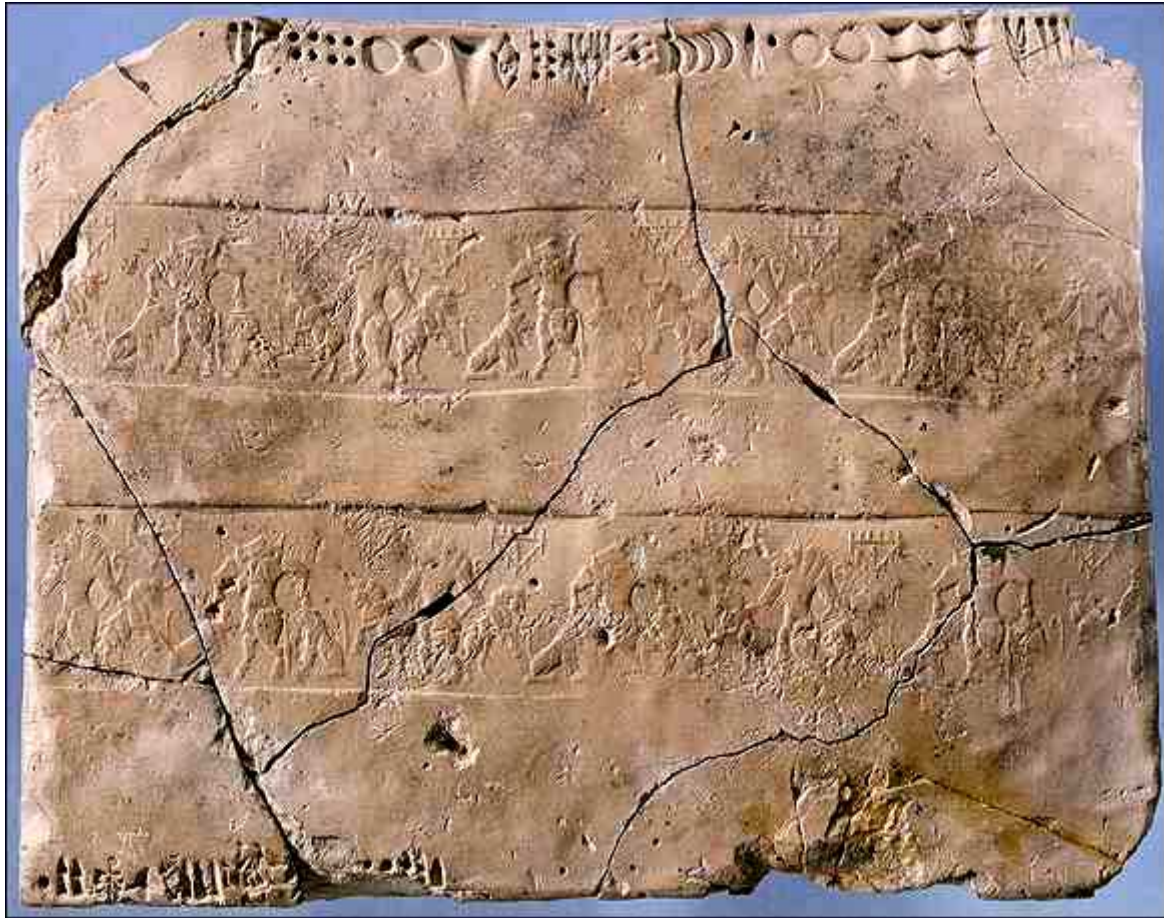

ماکت يك معبد و مراسمي كه در بر آمدن آفتاب اجرا ميشده است- برنز، موزه لوورمراسم مذهبي شامل شستشو و تپهير، توسط دو روحاني برهنه انجام ميگيرد و يكي روي دست ديگري آب ميريزد. اين مراسم در وسط صحن مقدس معبد انجام ميشود.

ماکت يك معبد و مراسمي كه در بر آمدن آفتاب اجرا ميشده است- برنز، موزه لوورمراسم مذهبي شامل شستشو و تپهير، توسط دو روحاني برهنه انجام ميگيرد و يكي روي دست ديگري آب ميريزد. اين مراسم در وسط صحن مقدس معبد انجام ميشود. بر اين اثر به اكدی نوشته شده طلوع آفتاباين اثر مربوط به محله مقدس شوش است كه ميان دو زيگورات قرار دارد.

بیشه ای بین ایندو قرار دارد. میز و دو ستون یک کوزه سفالین بزرگ و دو لگن بزرگ یا حوض سنگی. مردی آب بر دست دیگری می ریزد. هر دو لخت هستند. بر روی این تابلو، کتیبه‌ای با این مضمون حک شده است: من شیلهاک اینشوشیناک پسر شوتروک ناهونته پادشاه شوش و انشان و خدمتگزار خدای اینشوشیناک این تابلو را ساختم.

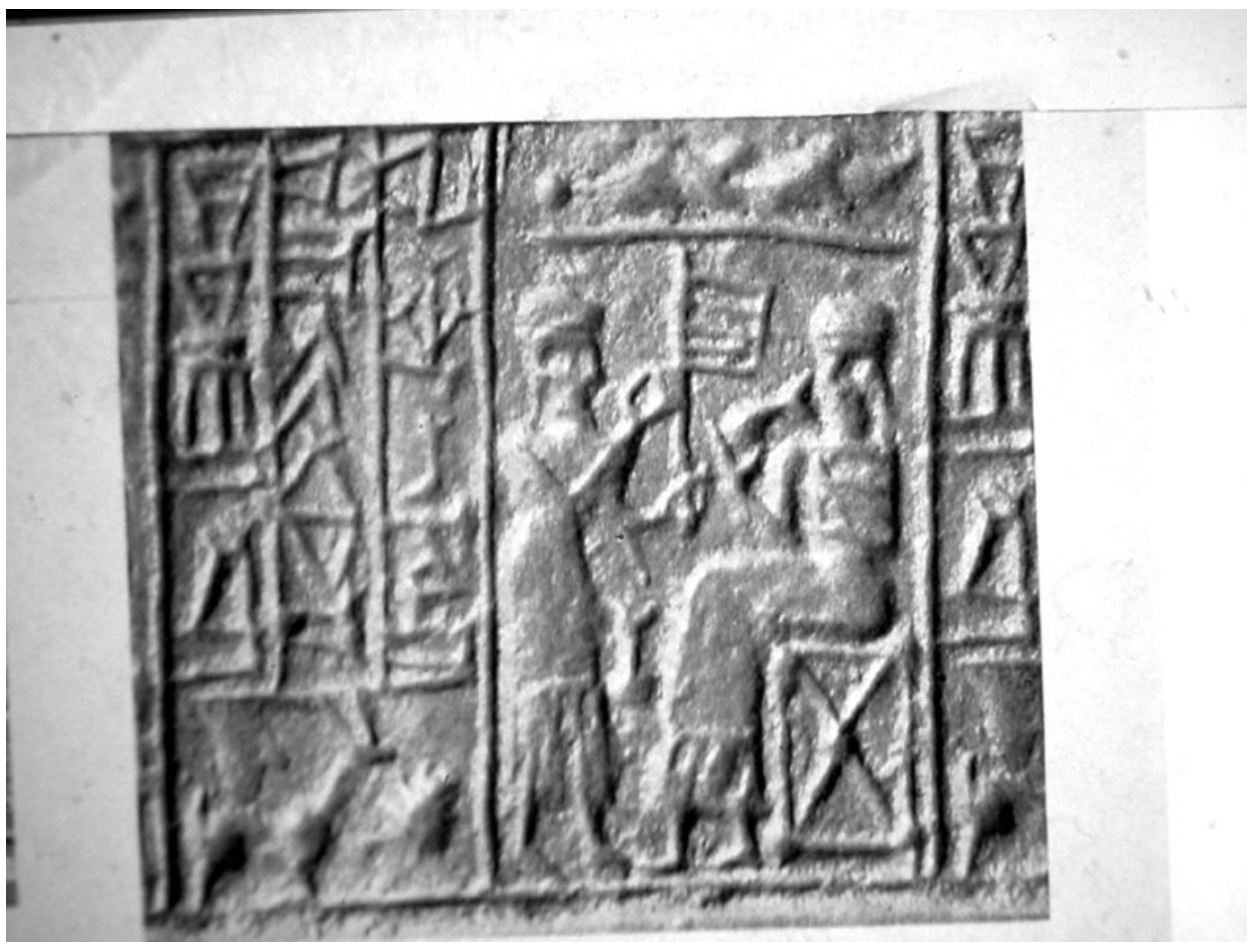
لوحی ایلامی-3100 تا 2850 پ م

تصویری از شوش در سال 647 پیش از میلاد توسط آشوربانیپال

سنگ‌نگاره زن ایلامی و ندیمه‌بر روی این سنگ نگاره نقش زنی ایلامی وجود دارد که در حال نخ‌ریسی است و موهایش را به زیبایی آراسته و ندیمه اش او را باد می‌زند. زن ایلامی بر روی چهار پایه‌ای نشسته و مشغول نخ‌ریسی است، جلوی او هم میزی با بشقاب غذا (ماهی سرخ شده) قرار دارد. این اثر در موزه لوور پاریس نگهداری می‌شود. تاریخ ساخت این سنگ‌نگاره سده هفتم و هشتم پیش از میلاد می‌باشد. این اثر تاریخی در منطقه شوش کشف شده‌است.

طرح يك مهر ايلامي

ایلام میانه-هزاره دوم پیش از میلاد - موزه متروپولیتن- از جنس برنز

مجسمه سر يك مرد- شوش

لوح نقاشی شده ایلام جدید

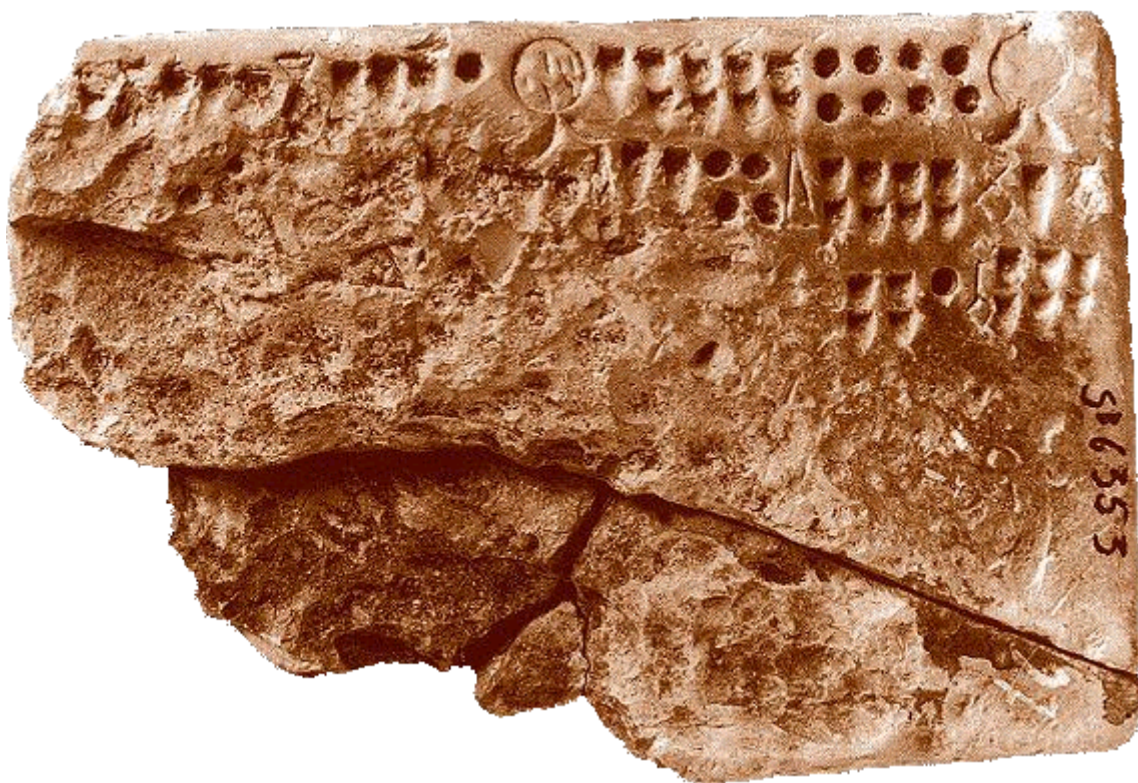

مجسمه سنگی از خرس

مهر ایلامی

لوح گلي با اعداد و نشانه ها-ایلام قدیم

لوح گلي با اعداد و نشانه ها-ایلام قدیم

نقش مهر از دوره ایلام قدیم

نقش مهر از دوره ایلام قدیم

لوح گلي با اعداد و نشانه ها-ایلام قدیم

لوح گلي با اعداد و نشانه‌ها-ایلام قدیم

مجسمه مرمری-ایلام مقدم

ظرف پایه دار سنگی

برگرفته شده از **اطلس ایران**

ارجاع به این مقاله

شمشاد امیری خراسانی، «هنر ایلامی»، پارسیان دژ، ۱۳۹۳.

خواندن مقاله و پیوست‌های آن در وبسایت پارسیان دژ

نشانی ثابت این نسخه:

<https://www.parsiandej.ir/articles/1598/pdf/هنر-ایلامی.pdf>

آخرین ویرایش مقاله: ۱۲ مرداد ۱۴۰۵